

**ԼԵՌՆԱՅԻՆ ՂԱՐԱԲԱՂԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՖԻՆԱՆՍՆԵՐԻ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ**

ՀԱՐԿ ՎՃԱՐՈՂԻ ՈՒՂԵՑՈՒՅՑ

ԱՌԵՎՏՐԻ ՀԱՐԿՈՎ ՀԱՐԿՄԱՆ ՈՒՇԻՄ

Առևտրի հարկով հարկման ռեժիմ – Ստրատեգիաներ, 2016, 32 էջ

Նոր ստեղծված հարկ վճարողներին հասցեագրված այս ուղեցույցում շարադրված են առևտրի հարկով հարկման ռեժիմի վերաբերյալ օգտակար և կարևոր տեղեկություններ, որոնց իմացությունը բիզնեսն արդյունավետ կազմակերպելու և հնարավոր սխալներից խուսափելու անհրաժեշտ պայմաններից է:

ԱՌԵՎՏՐԻ ՀԱՐԿՈՎ ՀԱՐԿՄԱՆ ՌԵԺԻՍ

ԼՂՀ-ում սահմանված են հարկերի հեղեղյալ տեսակները՝

շահութահարկ,
եկամտային հարկ,
ակցիզային հարկ,
ավելացված արժեքի հարկ,
գույքահարկ,
հողի հարկ:

Գործունեության որոշ տեսակների համար սահմանված են ավելացված արժեքի հարկին (այսուհետ՝ ԱԱՀ) և (կամ) շահութահարկին փոխարինող հաստատագրված վճարներ, առևտրի հարկ կամ արտոնագրային վճարներ:

Առևտրի հարկով հարկման ռեժիմով գործող հարկ վճարողները կրում են առևտրի հարկի, օրենսդրությամբ սահմանված դեպքերում՝ եկամտային հարկի, գույքահարկի, հողի հարկի հաշվարկման և վճարման պարտավորություն:

Նոր սրեղծված (պեղական գրանցում սրացած կամ հաշվառված) և հավասարազիր սրացած առևտրի հարկ վճարողները գործունեությունը սկսելու ամսվանից երեք ամսվա ընթացքում ազատվում են «Առևտրի հարկի մասին» ԼՂՀ օրենքով սահմանված առևտրի հարկի կադարումից (30.0 մլն դրամ իրացման շրջանառությունը չզերազանցող մասով): Արդունությունից օգտվելու պայմանները և սահմանափակումները սահմանված են «Հարկերի մասին» ԼՂՀ օրենքի 20.2-րդ հոդվածով:

ԻՆՉ Է ԱՆՀՐԱԺԵՇՏ ԻՄԱՆԱԼ ԱՌԵՎՏՐԻ ՀԱՐԿԻ ՄԱՍԻՆ

Առևտրի հարկի հասկացությունը

Առևտրի հարկը առևտրական գործունեության համար պետական բյուջե վճարվող **ԱԱՀ-ին և (կամ) շահութահարկին** փոխարինող հարկ է:

Առևտրային կազմակերպությունների համար առևտրի հարկը փո-

խարհնում է ԱԱՀ-ին և (կամ) շահութահարկին: Առևտրի հարկի մեջ շահութահարկի հաշվարկային մեծությունն ընդունվում է 40 %:

Անհատ ձեռնարկատերերի համար առևտրի հարկը փոխարինում է ԱԱՀ-ին:

Ովքե՞ր են համարվում առևտրի հարկ վճարողներ

Առևտրի հարկ վճարողներ են համարվում խանութների, կրպակների (տաղավարների), պահեստների միջոցով վաճառք իրականացնող առևտրային կազմակերպությունները և անհատ ձեռնարկատերերը: Բացառություն են կազմում՝

- հաստատագրված վճար վճարող անձինք՝ գործունեության այդ մասով,

- «Արտոնագրային վճարների մասին» ԼՂՀ օրենքի համաձայն արտոնագրային վճար վճարող անձինք,

- անձինք, որոնց կողմից ԼՂՀ ներմուծված այնպիսի ապրանքների ներմուծման ծավալը, որոնք ենթակա չեն ակցիզային հարկով հարկման և որոնց ներմուծումն ազատված է ԱԱՀ-ից, գերազանցում է 1 մլն դրամը (տարեկան կտրվածքով ներմուծված և չիրացված ապրանքների մնացորդը՝ 4 մլն դրամը),

- անձինք, որոնք դադարել են համարվել այդպիսիք՝ մինչև տվյալ տարվա դեկտեմբերի 31-ը ներառյալ,

- ակցիզային հարկով հարկման ենթակա ապրանքներ արտադրողները՝ իրենց սեփական արտադրության արտադրանքի՝ խանութների, կրպակների (տաղավարների), պահեստների միջոցով իրացման մասով:

Առևտրի հարկի գործողության դադարեցումը

Առևտրի հարկ վճարողը դադարում է համարվել այդպիսին, եթե՝

- իրականացնում է ակցիզային հարկով հարկման ենթակա ապրանքների արտադրություն և սեփական արտադրության արտադրանքի՝ խանութների, կրպակների (տաղավարների), պահեստների միջոցով իրացման գործունեություն.

- եռամսյակի ընթացքում նրա կողմից ԼՂՀ ներմուծված այնպիսի ապրանքների ներմուծման ծավալը, որոնք ենթակա չեն ակցիզային հարկով հարկման և որոնց ներմուծումն ազատված է ԱԱՀ-ից, գերազանցում է 1 մլն դրամը:

Նշված դեպքերում առևտրի հարկ վճարողը դադարում է համարվել այդպիսին՝ սահմանված փաստը տեղի ունենալու պահից:

Առևտրի հարկով հարկվող օբյեկտը և դրույքաչափը

Առևտրի հարկով հարկվող օբյեկտ է համարվում հաշվետու ժամանակաշրջանի ընթացքում առևտրի հարկ վճարողի կողմից մատակարարված ապրանքների և մատուցված ծառայությունների իրացման շրջանառությունը՝ ներառյալ «Առևտրի հարկի մասին» ԼՂՀ օրենքով սահմանված կարգով իրենց կողմից դուրս գրված հաշվարկային փաստաթղթերում առանձնացված ԱԱՀ-ի գումարները:

Առևտրի հարկը հարկվող օբյեկտի նկատմամբ հաշվարկվում է 3 % դրույքաչափով:

Առևտրի հարկ վճարողների կողմից եկամուտների և ծախսերի հաշվառումն իրականացվում է հաշվեգրման եղանակով. եկամուտները և ծախսերը հաշվառվում են եկամուտների ստացման իրավունքը ձեռք բերելու կամ դրա համար այդ ծախսերը ճանաչելու պահից՝ անկախ եկամտի փաստացի ստացման կամ վճարումների իրականացման ժամկետից:

Հաշվարկային փաստաթղթերի դուրսգրման կարգը

Առևտրի հարկ վճարողներն մատակարարվող ապրանքների և մատուցվող ծառայությունների գծով գնորդներին դուրս են գրում հաշվարկային փաստաթղթեր: Հաշվարկային փաստաթղթերում ԱԱՀ-ի դրույքաչափի և գումարի վերաբերյալ կարող են նշում կատարել (հարկային հաշիվ դուրս գրել), եթե այդ ապրանքների մատակարարման և ծառայությունների մատուցման համար «Ավելացված արժեքի հարկի մասին» ԼՂՀ օրենքով սահմանված կարգով մատակարարների կողմից ներկայացված են հարկային հաշիվներ (ներմուծման դեպքում՝ մաքսային հայտարարագրեր):

Ընդ որում՝ առևտրի հարկ վճարողների կողմից դուրս գրվող հարկային հաշիվներում նշված ԱԱՀ-ի գումարը չի կարող գերազանցել մատակարարների կողմից ներկայացված հարկային հաշիվներում (ներմուծման դեպքում՝ մաքսային հայտարարագրերում) առանձնացված ԱԱՀ-ի գումարը:

Առևտրի հարկ վճարող համարվելու հայտարարագրի, հաշվարկների ներկայացման և առևտրի հարկի վճարման ժամկետները

Առևտրի հարկ վճարողները՝ յուրաքանչյուր տարվա հունվարի 1-ից մինչև 20-ը իրենց հաշվառման վայրի հարկային մարմին են ներկայացնում առևտրի հարկ վճարող համարվելու հայտարարագիր: Նոր ստեղծված (պետական գրանցում (հաշվառում) ստացած) առևտրային կազմակերպությունները և անհատ ձեռնարկատերերը, հայտարարագիրը հաշվառման վայրի հարկային մարմին են ներկայացնում մինչև պետական գրանցման (հաշվառման) ամսվան հաջորդող ամսվա 1-ը:

Յուրաքանչյուր ամսվա համար առևտրի հարկի հաշվարկը հարկային մարմին է ներկայացվում և հաշվարկված հարկի գումարը բյուջե է վճարվում մինչև այդ ամսվան հաջորդող ամսվա 20-ը:

«Հարկերի մասին» ԼՂՀ օրենքի 20¹-ին հոդվածով սահմանված կարգով և ժամկետներում հայտարարագիր ներկայացրած անհատ ձեռնարկատերերը ներկայացնում են առևտրի հարկի կիսամյակային (ամսական կտրվածքով) հաշվարկ՝ մինչև հաշվետու ժամանակաշրջանին հաջորդող ամսվա 20-ը, իսկ վճարումը կատարում ամսական մեկ անգամ մինչև հաջորդող ամսվա 20-ը:

Պատասխանատվությունը օրենքը խախտելու համար

Առևտրի հարկ վճարողներն իրենց կողմից դուրս գրվող հաշվարկային փաստաթղթերում օրենքի պահանջների խախտումով ԱԱՀ-ի դրույքաչափի և գումարի վերաբերյալ նշում կատարելու դեպքում տվյալ ամսվա համար հարկը վճարելու ժամկետում բյուջե են վճարում հաշվարկային փաստաթղթերում առանձին նշված **ԱԱՀ-ի գումարը**:

Առևտրի հարկով հարկվող օբյեկտը թաքցնելու կամ պակաս ցույց տալու համար վճարողներից գանձվում է թաքցված կամ պակաս ցույց տրված առևտրի հարկի գումարը, ինչպես նաև տուգանք՝ այդ գումարի 20 %-ի չափով, իսկ հարկային մարմնի կողմից խախտումն արձանագրվելուց հետո մեկ տարվա ընթացքում առևտրի հարկով հարկվող օբյեկտը կրկին թաքցնելու կամ պակաս ցույց տալու դեպքում՝ տուգանք՝ այդ գումարի 40 %-ի չափով:

Առևտրի հարկ վճարողները առևտրի հարկ վճարող համարվելու հայտարարագրի մեջ ներմուծված և չիրացված ապրանքների վերաբերյալ ոչ ճիշտ տեղեկություններ ներառելու դեպքում վճարում են տու-

գանձ՝ սահմանաչափի նկատմամբ ներմուծման փաստացի ծավալը գերազանցող մասի 50 % -ի չափով:

Ակցիզային հարկով հարկման ենթակա ապրանքներ արտադրողները՝ իրենց սեփական արտադրության արտադրանքի՝ խանութների, կրպակների (տաղավարների), պահեստների միջոցով վաճառքի գործունեություն չիրականացնելու վերաբերյալ ոչ ճիշտ տեղեկություններ ներառելու դեպքում վճարում են տուգանք՝ 100.0 հազար դրամի չափով:

ԱՌԵՎՏՐԻ ՀԱՐԿ ՎՃԱՐՈՂՆԵՐԻ ԿՈՂՄԵՑ ԱՅԼ ՀԱՐԿԵՐԻ ՎՃԱՐՈՒՄԸ

ԵԿԱՄՏԱՅԻՆ ՀԱՐԿ

ԼՂՀ-ում եկամտային հարկի հաշվարկման և վճարման հետ կապված հարաբերությունները, հարկ վճարողների շրջանակը, դրույթաչափերը, հաշվարկման և վճարման կարգը սահմանված են «Եկամտային հարկի մասին» ԼՂՀ օրենքով:

Ովքե՞ր են եկամտային հարկ վճարում

ԼՂՀ-ում եկամտային հարկ վճարողներ են համարվում ԼՂՀ ռեզիդենտ և ԼՂՀ ոչ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձինք, այդ թվում՝ անհատ ձեռնարկատերերը:

«Եկամտային հարկի մասին» ԼՂՀ օրենքի իմաստով **ռեզիդենտ** է համարվում այն ֆիզիկական անձը, որը հարկային տարում (հունվարի 1-ից դեկտեմբերի 31-ը ներառյալ) սկսվող կամ ավարտվող տասներկուամսյա ցանկացած ժամանակահատվածում գտնվել է ԼՂՀ-ում ընդհանուր առմամբ 183 օր և ավելի, կամ որի կենսական շահերի կենտրոնը ԼՂՀ-ում է, ինչպես նաև ԼՂՀ-ում պետական ծառայության մեջ գտնվող ժամանակավորապես ԼՂՀ տարածքից դուրս աշխատող ֆիզիկական անձը:

Կենսական շահերի կենտրոն է համարվում այն վայրը, որտեղ կենտրոնացված են անձի ընտանեկան կամ տնտեսական շահերը: Մասնավորապես համարվում է, որ ֆիզիկական անձի կենսական շահերի կենտրոնը ԼՂՀ-ում է, եթե այնտեղ է գտնվում տունը կամ բնակարանը (որտեղ բնակվում է նրա ընտանիքը) և նրա (ընտանիքի) անձնա-

կան կամ ընտանեկան հիմնական գույքը կամ հիմնական տնտեսական (պրոֆեսիոնալ) գործունեության իրականացման վայրը:

«Եկամտային հարկի մասին» ԼՂՀ օրենքի իմաստով **ոչ ռեզիդենտ** է համարվում այն ֆիզիկական անձը, որը չի բավարարում վերոնշյալ նկարագրին:

Հարկվող եկամուտը

Հարկվող եկամուտը ֆիզիկական անձի հաշվետու ժամանակաշրջանի համախառն եկամտի և «Եկամտային հարկի մասին» ԼՂՀ օրենքով սահմանված նվազեցումների դրական տարբերությունն է:

Օրենքով սահմանված նվազեցումներ են՝

- նվազեցվող եկամուտները,
- ծախսերը:

Տարեկան եկամուտների հաշվարկ ներկայացնող անհատ ձեռնարկատերերը տարեկան համախառն եկամուտը կարող են նվազեցնել ձեռնարկատիրական գործունեության եկամուտների ստացման հետ կապված անհրաժեշտ և փաստաթղթերով հիմնավորված ծախսերի չափով: Ծախսերը հիմնավորող փաստաթղթերի նկատմամբ ներկայացվող պահանջները սահմանված են ԼՂՀ կառավարության 26.12.2000թ. N 254 որոշմամբ: Անհատ ձեռնարկատիրոջ կատարած ծախսերը (այդ թվում՝ էլեկտրաէներգիայի, կապի և կոմունալ այլ ծախսերը) համարվում են ձեռնարկատիրական գործունեության գծով փաստաթղթերով հիմնավորված ծախսեր, եթե դրանք կատարվել են որպես անհատ ձեռնարկատեր: Եթե ձեռնարկատիրական գործունեության գծով արդյունքը բացասական է, ապա այն՝ որպես հաշվետու տարվա ձեռնարկատիրական գործունեությունից վնաս, փոխանցվում է վնասի ստացման տարվան հաջորդող 3 տարիներ և կարող է նվազեցվել միայն հետագա տարիներում ձեռնարկատիրական գործունեությունից ստացված եկամուտներից:

Համախառն եկամուտը և նվազեցվող եկամուտները

Համախառն եկամուտը հաշվետու ժամանակաշրջանում հարկ վճարողի ստացած (ստացման ենթակա) բոլոր եկամուտների հանրագումարն է: Եկամուտ է համարվում ձեռնարկատիրական գործունեությունից, աշխատանքային պայմանագրերի շրջանակներում ստացման են-

թակա, քաղաքացիաիրավական պայմանագրերի շրջանակներում կամ ցանկացած այլ հիմքով ստացված գույքը (դրամական և բնամթերային (ոչ դրամական) ձևով եկամուտները): Սակայն եկամտի որոշ տեսակներ՝ ներառվելով համախառն եկամտի մեջ, միաժամանակ նվազեցվում են այդ եկամտից: Համախառն եկամտից նվազեցվող եկամուտների տեսակները սահմանված են «Եկամտային հարկի մասին» ԼՂՀ օրենքի 6-8-րդ հոդվածներով:

Առևտրի հարկ վճարողները եկամտային հարկը հաշվարկում են.

• **Որպես հարկային գործակալ՝** անհատ ձեռնարկատեր չհանդիսացող ֆիզիկական անձին օրենքով սահմանված եկամուտներ վճարելիս (իսկ աշխատավարձի և դրան հավասարեցված վճարումների դեպքում՝ հաշվարկելիս)՝ յուրաքանչյուր վճարման (հաշվարկման) դեպքում, կրում են եկամտային հարկը հաշվարկելու, պահելու և բյուջե փոխանցելու պարտավորություն.

Հարկային գործակալի միջոցով՝ ամսական հարկվող եկամուտներից՝

$$\text{Եկամտային հարկը} = \text{Ամսական հարկվող եկամուտ} \times 21 \%$$

$$\text{Ամսական հարկվող եկամուտը} = \text{Ամսական համախառն եկամուտ} - \text{Նվազեցվող եկամուտ}$$

• **Առևտրի հարկ վճարող անհատ ձեռնարկատերերի կողմից ինքնուրույնաբար՝** տարեկան հարկվող եկամուտներից՝

$$\text{Եկամտային հարկ} = \text{Տարեկան հարկվող եկամուտ} \times 10 \%, \text{ բայց ոչ պակաս } 60.0 \text{ հազար դրամից}$$

$$\text{Տարեկան հարկվող եկամուտը} = \text{Տարեկան համախառն եկամուտ} - \text{Նվազեցվող եկամուտ} - \text{Ծախսեր}$$

Նվազագույն եկամտային հարկ վճարվում է ամսական 5.0 հազար դրամի չափով՝ յուրաքանչյուր ամսվա համար մինչև տվյալ ամսվան հաջորդող ամսվա 20-ը (ներառյալ):

• Անհատ ձեռնարկատեր չհանդիսացող ֆիզիկական անձանց ույթիներին, գույքի վարձակալությունից ստացված եկամուտներից և

Ֆիզիկական անձանցից գույք ձեռք բերելու դիմաց վճարվող եկամուտներից **հարկային գործակալը** եկամտային հարկը հաշվարկում է առանձին 6 % դրույքաչափով, իսկ օտարերկրյա քաղաքացիների ռոյալթիներից, գույքը վարձակալության տալուց ստացված եկամուտներից, գույքի արժեքի հավելածից՝ 10 % դրույքաչափով, սպահովագրական հատուցումներից և փոխադրման (ֆրախտի) դիմաց վճարվող եկամուտներից 5 % դրույքաչափով՝ առանց որևէ նվազեցման:

- ԼՂՀ քաղաքացիներին վճարվող տոկոսների դիմաց եկամտային հարկը հաշվարկվում է 5 % դրույքաչափով՝ հաշվի չառնելով օրենքով սահմանված նվազեցումները, իսկ օտարերկրյա քաղաքացիներին՝ 10 % դրույքաչափով՝ առանց որևէ նվազեցման:

- Այն դեպքում, երբ հարկային գործակալը ֆիզիկական անձին վճարում է եկամուտ՝ առանց գրավոր պայմանագիր (օրենքով պահանջվող տվյալների պարտադիր նշումով) կնքելու (բացառությամբ՝ աշխատանքների կատարման, ծառայությունների մատուցման դիմաց եկամուտներ վճարելիս) **եկամտային հարկը** հաշվարկում և պահում է 10 % դրույքաչափով՝ վճարված եկամուտների նկատմամբ՝ առանց հաշվի առնելու սույն օրենքով սահմանված նվազեցումները, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ հարկ վճարողին վճարված եկամուտները հիմնավորվել են հսկիչ-դրամարկղային մեքենաների կտրոններով կամ կրճատ հաշիվ-ապրանքագրերով:

Հարկային գործակալները յուրաքանչյուր ամիս 21 % դրույքաչափով հաշվարկում են եկամտային հարկը՝ դրանից պակասեցնելով վարձու աշխատողների (ԼՂՀ քաղաքացի, օտարերկրացի) համար հաշվարկված և տվյալ ամսում պետական բյուջեի հաշվին վճարվող՝ փաստացի վճարված ժամանակավոր անաշխատունակության նպաստների գումարները (ժամանակավոր անաշխատունակության նպաստները պակասեցված են համարվում պակասեցման ամսվան հաջորդող ամսվա 20-ից):

- Բացառապես առևտրի հարկ վճարողներն ազատվում են «Եկամտային հարկի մասին» ԼՂՀ օրենքի 11-րդ հոդվածի 7-րդ մասով հարկային գործակալի համար սահմանված պարտավորությունների կատարումից, եթե առկա են ՀՀ-ից ԼՂՀ տարածք ապրանքների ներմուծման փաստը հաստատող փաստաթղթերը (ներմուծման հայտարարագրերը):

• Բացառապես առևտրի հարկ վճարողների վրա չեն տարածվում «Եկամտային հարկի մասին» ԼՂՀ օրենքով նախատեսված եկամտի ստացման հետ կապված ձեռք բերված ապրանքների համար կատարած ծախսերի հիմնավորման նկատմամբ ներկայացվող պահանջները, եթե առկա են ՀՀ-ից ԼՂՀ տարածք ապրանքների ներմուծման փաստը հաստատող փաստաթղթերը (ներմուծման հայտարարագրերը):

Եկամտային հարկի դրույքաչափերը

Եկամտի տեսակ	Դրույքաչափ	
	ԼՂՀ քաղաքացի	Օտարերկրացի
1. Աշխատավարձ, դրան հավասարեցված եկամուտներ	21%	
2. Ռոյալթի	6%	10%
3. Տոկոս	5%	10%
4. Շահում	21%	
5. Սրցանակ	21%	
6. Նվիրատվություն, օգնություն	21%	
7. Ապահովագրական հատուցում	21%	5%
8. Գույքն օտարելու դիմաց եկամուտ	6%	x
9. Գույքի արժեքի հավելած	x	10%
10. Վարձավճար	6%	10%
11. Փոխադրման (ֆրախտի) դիմաց եկամուտ	21%	5%
12. Ֆիզիկական անձի համար ապահովագրավճար	21%	
13. Կամավոր կենսաթոշակներ	6%	
14. Չհիմնավորված վճարումներ	10%	
15. Նվազեցման կատարման տարվան հաջորդող 12-ամսյա ժամանակահատվածում չվճարված պասիվ եկամուտներ	10%	
16. Այլ եկամուտներ	21%	
17. Չենթանկատիարական գործունեությունից հարկվող եկամուտներ, այդ թվում՝		
17.1 Ընդհանուր հարկման ռեժիմ	21%	
17.2 Առևտրի հարկով հարկման ռեժիմ	10 %, բայց ոչ պակաս 60.0 հազար դրամից	
17.3 Հաստատագրված վճարով հարկման ռեժիմ	10 %, բայց ոչ պակաս 60.0 հազար դրամից	

Եկամտային հարկի հաշվետվությունների բացառապես էլեկտրոնային եղանակով ներկայացումը և հարկի վճարման ժամկետները

Հարկային գործակալը պարտավոր է յուրաքանչյուր ամսվա համար այդ ամսվան հաջորդող ամսվա 20-ից ոչ ուշ բացառապես էլեկտրոնային եղանակով հարկային մարմին ներկայացնել՝

1) նոր աշխատողի (այդ թվում՝ վարձու աշխատողի) համար *գրանցման հայր* (բացառությամբ ԼՂՀ-ում բնակության իրավունք (կացության կարգավիճակ) չունեցող օտարերկրյա քաղաքացի և քաղաքացիություն չունեցող անձ հանդիսացող աշխատողների), որտեղ ներառվում են անհատական տեղեկություններ (անունը, ազգանունը, հայրանունը, բնակության (հաշվառման) վայրը, հանրային ծառայությունների համարանիշը (սոցիալական քարտի համարը), ինչպես նաև ԼՂՀ կառավարության կողմից սահմանված այլ տեղեկություններ:

Նոր աշխատողի համար գրանցման հայտը հարկային մարմին է ներկայացվում այդ աշխատողի գրանցման օրն ընդգրկող հաշվետու ամսվա եկամտային հարկի ամփոփ հաշվարկը հարկային մարմին ներկայացնելուց ոչ ուշ:

2) *եկամտային հարկի ամփոփ հաշվարկ*, որտեղ ներառվում են տվյալ հարկային գործակալից եկամուտներ ստացող ֆիզիկական անձանց համար հաշվարկված (քաղաքացիաիրավական պայմանագրերի շրջանակներում աշխատանքների կատարման (ծառայությունների մատուցման) դիմաց վճարված) եկամուտների, այդ եկամուտներից պահված եկամտային հարկի վերաբերյալ անհատական տեղեկություններ:

Վարձու աշխատողներին տվյալ ամսվա համար աշխատավարձ և դրան հավասարեցված այլ վճարումներ հաշվարկելիս, ինչպես նաև տվյալ ամսում այլ ֆիզիկական անձանց պասիվ եկամուտներ և (կամ) քաղաքացիաիրավական պայմանագրերի շրջանակներում աշխատանքների կատարման (ծառայությունների մատուցման) դիմաց եկամուտներ վճարելիս պահված եկամտային հարկը հարկային գործակալը պարտավոր է պետական բյուջե վճարել եկամուտների հաշվարկման (վճարման) ամսվան հաջորդող ամսվա 20-ից ոչ ուշ:

3) Հարկ վճարող ֆիզիկական անձինք պարտավոր են հարկային տարվա համար մինչև տվյալ տարվան հաջորդող տարվա ապրիլի 20-ը ներառյալ բացառապես էլեկտրոնային եղանակով հարկային մար-

մին ներկայացնել *տարեկան եկամուտների հաշվարկ*: Եկամտային հարկի գումարը ենթակա է վճարման պետական բյուջե հաշվետու տարվան հաջորդող տարվա մայիսի 1-ից ոչ ուշ:

«Եկամտային հարկի մասին» ԼՂՀ օրենքի պահանջները խախտելու համար սահմանված պատասխանատվությունը

Եկամտային հարկը եկամտի վճարման աղբյուրի մոտ չպահելու (չգանձելու) կամ պակաս պահելու (գանձելու) դեպքում հարկի գումարը և հարկը սահմանված ժամկետներում պետական բյուջե չվճարելու համար «Հարկերի մասին» ԼՂՀ օրենքի 23-րդ հոդվածով սահմանված կարգով և չափով հաշվարկված տույժերը վճարելու պարտավորությունը կրում է հարկային գործակալը:

Աշխատողի աշխատանքի ընդունումը ԼՂՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով գրավոր չձևակերպելու (այսինքն՝ աշխատանքի ընդունման մասին անհատական իրավական ակտի կամ գրավոր պայմանագրի բացակայության) փաստը լիազոր մարմնի կողմից ԼՂՀ կառավարության սահմանած կարգով արձանագրվելու դեպքում գործատուն (այդ թվում՝ ԼՂՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով չգրանցված և արտոնագրային վճար վճարող չհանդիսացող) յուրաքանչյուր չձևակերպված վարձու աշխատողի համար վճարում է եկամտային հարկ ստորև բերված աղյուսակում նշված չափերով՝

Չձևակերպված աշխատողների թվաքանակը	Հարկի չափը՝ յուրաքանչյուր չձևակերպված աշխատողի համար
1-ից 3-ը	60.0 հազ. դրամ
4-ից 6-ը	150.0 հազ. դրամ
7-ից 9-ը	300.0 հազ. դրամ
10 և ավելի	600.0 հազ. դրամ

Հարկային մարմին ներկայացված եկամտային հարկի հաշվարկում օրենքով սահմանված կարգով հաշվարկված վնասն ավել ցույց տալու դեպքում անհատ ձեռնարկատիրոջից գանձվում է տուգանք՝ ավել ցույց տրված վնասի 21 %-ի չափով:

ԳՈՒՅՔԱՀԱՐԿ, ՀՈՂԻ ՀԱՐԿ ԵՎ ԱՅԼ ՎՃԱՐՆԵՐ

Առևտրի հարկ վճարողների համար պահպանվում է օրենսդրությամբ սահմանված դեպքերում գույքահարկի, հողի հարկի, ինչպես նաև ոչ ռեզիդենտներին դարաբաղյան աղբյուրներից վճարվող եկամուտներից հարկերի հաշվարկման, գանձման և վճարման (այդ թվում՝ որպես հարկային գործակալ), մաքսային սահմանում գանձվող ԱԱՀ-ի, ակցիզային հարկի, ինչպես նաև օրենսդրությամբ սահմանված այլ պարտադիր վճարների հաշվարկման և վճարման կարգը:

ԼՂՀ-ում գույքահարկի և հողի հարկի հաշվարկման և վճարման հետ կապված հարաբերությունները, ԼՂՀ-ում գույքահարկ և հողի հարկ վճարողների շրջանակը, հարկվող օբյեկտն ու հարկման բազան, դրույքաչափերը, հաշվարկման և վճարման կարգը, օրենքների խախտման համար պատասխանատվությունները սահմանվում են «Գույքահարկի մասին» և «Հողի հարկի մասին» ԼՂՀ օրենքներով:

«Առևտրի հարկի մասին» ԼՂՀ օրենքով կարգավորվող հարաբերությունների մասով առևտրի հարկ վճարողները ազատվում են «Ավտոմոբիլային ճանապարհների շինարարության, նորոգման և պահպանման համար կատարվող մասհանումների (հատկացումների) մասին» ԼՂՀ օրենքով սահմանված պարտավորությունների կատարումից:

ՎԱՐՉԱՐԱՐԱԿԱՆ ԱՅԼ ՀԱՐՑԵՐ

ԼՂՀ տարածքում առաքվող կամ տրամադրվող կամ տեղափոխվող ապրանքների և վաճառվող արտադրանքի, ապրանքների ու դրանց գների (հասույթի) հաշվառման (գրանցման) գրքերի վարում

ԼՂՀ տարածքում առաքվող կամ տրամադրվող կամ տեղափոխվող արտադրանքի, ապրանքների գրանցման (հաշվառման) և վաճառվող արտադրանքի, ապրանքների և դրանց գների (հասույթի) գրանցման (հաշվառման) կարգերը հաստատված են ԼՂՀ կառավարության 26.12.2000 թ. N 255 որոշմամբ:

Կազմակերպությունները հաշվապահական հաշվառման, իսկ անհատ ձեռնարկատերերը եկամուտների և դրանց հետ կապված ծախսերի հաշվառման գործող կարգին գուզրնթաց, շարժական (նյութական) գույք հանդիսացող արտադրանքի (ապրանքների) առաքման կամ տե-

դափոխման դեպքում պարտավոր են վարել առաքումների գրանցման գիրք:

Առաքումների գրանցման գրքում չի գրանցվում պատրաստի արտադրանք կամ ապրանք չհանդիսացող գույքի ներտնտեսական (նույն հասցեի տարածքում) տեղափոխումը, խողովակաշարերով, էլեկտրահաղորդման, էլեկտրակապի գծերով արտադրանքի առաքումը, տարածման նպատակով մամուլի տեղափոխումը, վերանորոգման և համանման այլ ծառայությունների մատուցման ու աշխատանքների կատարման ժամանակ պահեստամասերի կամ երաշխիքային ժամկետ ունեցող տեխնիկայի տեղափոխումը, տնտեսավարող սուբյեկտների հիմնական միջոցների, արագամաշ առարկաների, բլանկների ու ձևաթղթերի տեղափոխումը:

Առաքումների գրանցման գրքի էջերը համարակալվում, կարվում և կազմվում են, որից հետո տնտեսավարող սուբյեկտն իր հաշվառման վայրի հարկային մարմին է ներկայացնում գրավոր հայտ առաքումների գրանցման գրքի կնքման ու համարակալման համար: Հարկային մարմինը հայտն ստանալուց հետո ոչ ուշ, քան 2 աշխատանքային օրվա ընթացքում կնքում և համարակալում է առաքումների գրանցման գիրքը:

Տրանսպորտային միջոցներով առևտրական գործունեություն իրականացնող տնտեսավարող սուբյեկտների առաքումների գրանցման գրքերը կնքվում և համարակալվում են սահմանված կարգով՝ հարկային մարմնի ղեկավարի կամ նրա կողմից լիազորած այլ պաշտոնատար անձի գրավոր թույլտվության հիման վրա:

Կնքված և համարակալված գրանցման գրքերը խիստ հաշվառման փաստաթղթեր են և հերթական համարներով հաշվառվում են հարկային մարմնում:

Առաքումների և (կամ) տեղափոխումների իրականացման յուրաքանչյուր հասցեի (կետի, այդ թվում՝ նույն հասցեում, դրա մասին նշում կատարելով առաքումների գրանցման գրքի կազմի վրա) համար (պատրաստի արտադրանքի կամ ապրանքի պահեստ, այլ մատակարարման վայրեր) վարվում է առանձին առաքումների գրանցման գիրք:

Էլեկտրոնային գրանցում (հաշվառում) կարող են իրականացնել (էլեկտրոնային գիրք կարող են վարել) առաքվող կամ տեղափոխվող ապրանքների, արտադրանքի գրանցման (հաշվառման) գրքեր վարելու

պարտավորություն ունեցող այն հարկ վճարողները, որոնք հաշվառումը վարում են ԼՂՀ ֆինանսների և էկոնոմիկայի նախարարության կողմից սահմանած չափանիշներին բավարարող համակարգչային ծրագրերով և հաստատված կարգին համապատասխան հաշվառել են էլեկտրոնային գիրք (գրքեր): Էլեկտրոնային գիրք հաշվառելու լիազորություն ունեցող անձինք և նրանց էլեկտրոնային թվային ստորագրությունները գրանցվում և հաշվառվում են հարկային մարմնում:

Վաճառվող արտադրանքի, ապրանքների և դրանց գների (հասույթի) գրանցման (հաշվառման) կարգի դրույթները տարածվում են ԼՂՀ տարածքում ձեռնարկատիրական գործունեություն իրականացնող և ձեռնարկատիրական գործունեության առարկաներ (արտադրանք, ապրանք) վաճառող (այդ թվում՝ կոմիսիոն հիմունքներով) կազմակերպությունների, այդ թվում՝ օտարերկրյա կազմակերպությունների կողմից ԼՂՀ-ում ստեղծված՝ առանձնացված ստորաբաժանումների, անհատ ձեռնարկատերերի վրա, որոնք ունեն ապրանքների անմիջական ցուցադրության և վաճառքի վայր:

Կարգի դրույթները չեն տարածվում ոչ նյութական ակտիվների, անշարժ գույքի, ԼՂՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով հրատարակվող թերթերի վաճառքի վրա:

Առևտրի (անմիջական վաճառքի) իրականացման յուրաքանչյուր վայրի (կետի, այդ թվում՝ նույն հասցեում, դրա մասին նշում կատարելով գրանցման գրքի կազմի վրա) համար վարվում է առանձին գրանցման գիրք:

Էլեկտրոնային գրանցում (հաշվառում) կարող են իրականացնել (էլեկտրոնային գիրք կարող են վարել) վաճառվող արտադրանքի, ապրանքների և դրանց գների (հասույթի) գրանցման (հաշվառման) գրքեր վարելու պարտավորություն ունեցող այն հարկ վճարողները, որոնք հաշվառումը վարում են ԼՂՀ ֆինանսների և էկոնոմիկայի նախարարության կողմից սահմանած չափանիշներին բավարարող համակարգչային ծրագրերով և հաստատված կարգին համապատասխան հաշվառել են էլեկտրոնային գիրք (գրքեր): Էլեկտրոնային գիրք հաշվառելու լիազորություն ունեցող անձինք և նրանց էլեկտրոնային թվային ստորագրությունները գրանցվում և հաշվառվում են հարկային մարմնում:

ՀՍԿԻԶ-ԳՐԱՄԱՐԿՎԱՅԻՆ ՄԵՔԵՆԱՆԵՐԻ ԿԻՐԱՌՈՒՄ

ԼՂՀ տարածքում հսկիչ-դրամարկղային մեքենաների ներդրման, օգտագործման, գրանցման և հաշվառման հետ կապված հարցերը, ինչպես նաև դրանց նկատմամբ հսկողությունը և օրենքի խախտման համար պատասխանատվությունը կարգավորվում է «Հսկիչ-դրամարկղային մեքենաների կիրառման մասին» ԼՂՀ օրենքով:

Հսկիչ-դրամարկղային մեքենաների կիրառումը

ԼՂՀ տարածքում անհատ ձեռնարկատերերի և կազմակերպությունների կողմից առևտրի օբյեկտների, առևտրի իրականացման վայրերում վաճառատեղերի միջոցով մանրածախ վաճառք իրականացնելիս կամ բնակչությանը ծառայություններ մատուցելիս կանխիկ դրամով իրականացվող դրամական հաշվարկների բոլոր դեպքերում (ներառյալ՝ կանխավճարները) հսկիչ-դրամարկղային մեքենաների կիրառումը պարտադիր է: «Հսկիչ-դրամարկղային մեքենաների կիրառման մասին» ԼՂՀ օրենքի 4-րդ հոդվածի 2-րդ մասով սահմանված են գործունեության այն տեսակները, որոնց դեպքում, գործունեության առանձնահատկություններից ելնելով, հսկիչ-դրամարկղային մեքենաների կիրառումը պարտադիր չէ: Այսպես, օրինակ, ՀԳՄ-ների կիրառումը պարտադիր չէ ուսումնական դասընթացների անցկացման ընթացքում հանրակրթական և դրանց հավասարեցված այլ ուսումնական հաստատությունների աշակերտներին և աշխատակիցներին սննդով ապահովման, կրպակներից ոչ ոգելից խմիչքների լցնովի վաճառքի, գյուղական բնակավայրերի մանկաբարձական-բուժական կետերում գտնվող դեղատներից դեղանյութերի վաճառքի և մի շարք այլ գործունեությունների համար:

Պատասխանատվությունը հսկիչ-դրամարկղային մեքենաների կիրառման և հսկիչ-դրամարկղային մեքենաների միջոցով դրամական հաշվարկների կանոնները չպահպանելու համար

Խախտման տեսակ	Խախտման տեսակ	Գործունեության կատեգորիայի կամ լրացուցիչ տուգանք
Հարկային մարմնում չգրանցված (չֆիսկալավորված) ՀԳՄ-ի կիրառում կամ ՀԳՄ-ի քաղաքացիությունը գործունեության իրականացման վայրում (առաջին անգամ)	150.0	-

Հարկային մարմնում չգրանցված (չֆիսկալավորված) ՀՂՄ-ի կիրառում կամ ՀՂՄ-ի քացակալությունը գործունեության իրականացման վայրում (մեկ տարվա ընթացքում կրկնելու դեպքում)	300.0	Այդ մասով գործունեության կասեցում՝ մինչև ՀՂՄ տեղադրելը
Շահագործման կանոնների խախտմամբ՝ հարկային մարմնում գրանցված (ֆիսկալավորված) ՀՂՄ-ի կիրառում (առաջին անգամ)	75.0	-
Շահագործման կանոնների խախտմամբ՝ հարկային մարմնում գրանցված (ֆիսկալավորված) ՀՂՄ-ի կիրառում (մեկ տարվա ընթացքում երկրորդ անգամ)	150.0	Կասեցվում է 5 օրով կամ տուգանվում լրացուցիչ հարյուր հիսուն հազար դրամի չափով
Շահագործման կանոնների խախտմամբ՝ հարկային մարմնում գրանցված (ֆիսկալավորված) ՀՂՄ-ի կիրառում (մեկ տարվա ընթացքում երրորդ անգամ)	300.0	Կասեցվում է 10 օրով կամ տուգանվում լրացուցիչ երեք հարյուր հազար դրամի չափով
Շահագործման կանոնների խախտմամբ՝ հարկային մարմնում գրանցված (ֆիսկալավորված) ՀՂՄ-ի կիրառում (մեկ տարվա ընթացքում չորրորդ և ավելի անգամ)	300.0	Կասեցվում է 10 օրով

Լրացուցիչ տուգանք կիրառվում է, եթե հարկ վճարողը երկու աշխատանքային օրվա ընթացքում ներկայացնում է լրացուցիչ տուգանքի վճարման վերաբերյալ գրավոր հայտարարություն:

Վերոնշյալ տուգանքները հարկային մարմնի կողմից խախտման փաստն արձանագրելուց, իսկ լրացուցիչ տուգանքը՝ տուգանքի նշանակման օրվանից հետո երկամսյա ժամկետում չմուծելու դեպքում՝ կրկնապատկվում են:

ԳՐԱՄԱՐԿՎԱՅԻՆ ԳՈՐԾԱՌՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

ԼՂՀ տարածքում ՀՀ արժույթով և արտարժույթով դրամարկղային գործառնությունների իրականացման, ինչպես նաև կանխիկ դրամի պահպանման հետ կապված հարաբերությունները կարգավորվում են «Դրամարկղային գործառնությունների մասին» ԼՂՀ օրենքով:

Օրենքի գործողության ոլորտը

Օրենքը տարածվում է ԼՂՀ տարածքում գործող իրավաբանական անձանց, պետական և այլ հիմնարկների, դրանց ԼՂՀ տարածքում գործող առանձնացված ստորաբաժանումների (մասնաճյուղերի, ներկայացուցչությունների), օտարերկրյա կազմակերպությունների՝ ԼՂՀ

տարածքում գործող առանձնացված ստորաբաժանումների (մասնաճյուղերի, ներկայացուցչությունների) վրա: Օրենքը տարածվում է նաև այն անհատ ձեռնարկատերերի վրա՝

1) որոնք օրացուցային տարվա որևէ պահին «ներմուծում ազատ շրջանառության համար» մաքսային ռեժիմով ԼՂՀ են ներմուծել ապրանքներ, կամ՝

2) որոնք իրականացնում են լիցենզավորման ենթակա գործունեություն կամ ունեն լիցենզիա, որի համար պետական տուրքի տարեկան գումարը սահմանված է 50.0 հազար դրամ կամ ավելի, կամ՝

3) որոնց օրացուցային տարվա որևէ պահին ապրանքների մատակարարումից, ծառայությունների մատուցումից (բացառությամբ գույքի վարձակալության, անհատույց օգտագործման, ոչ նյութական ակտիվների օտարման և տոկոսների ստացման) հաշվարկված եկամուտների գումարը գերազանցում է 36 մլն դրամը:

Օրենքի գործողությունը սկսվում է տարածվել անհատ ձեռնարկատերերի վրա վերը նշված փաստերից որևէ մեկը տեղի ունենալու ամսվան հաջորդող ամսվա 1-ից մինչև անհատ ձեռնարկատիրոջ գործունեության դադարեցումը:

Օրենքը չի տարածվում բանկերի և դրանց առանձնացված ստորաբաժանումների (մասնաճյուղերի, ներկայացուցչությունների), այդ թվում՝ օտարերկրյա բանկերի առանձնացված ստորաբաժանումների (մասնաճյուղերի, ներկայացուցչությունների), արտարժույթի առք ու վաճառքի գործառնություններ իրականացնող անձանց, վարկային կազմակերպությունների վրա:

Դրամարկղային գործառնությունների իրականացումը

Դրամարկղային գործառնություններն իրականացվում են դրամարկղի և (կամ) հաշվետու անձանց միջոցով:

Դրամարկղային գործառնությունների իրականացման, այդ թվում՝ դրանց փաստաթղթավորման և դրամարկղային գրքի վարման կարգը սահմանվում է ԼՂՀ կառավարության 29.11.2004թ. N 477 որոշմամբ:

Կանխիկ դրամով վճարումների նկատմամբ սահմանափակումները

Կանխիկ դրամով վճարումների նկատմամբ սահմանվում են հետևյալ սահմանափակումները՝

ա) ապրանքների, ծառայությունների, աշխատանքների *միանվագ* գնման և (կամ) վճարումների ընդունման առավելագույն չափը՝ 300.0 հազար դրամ,

բ) *մեկ ամսվա ընթացքում* ապրանքների, ծառայությունների, աշխատանքների գնումների դիմաց կանխիկ դրամով վճարման և (կամ) վճարումների ընդունման առավելագույն չափը՝ 3 մլն դրամ:

Բացառապես առևտրի հարկ վճարողների համար մեկ ամսվա ընթացքում ապրանքների, ծառայությունների գնումների դիմաց կանխիկ դրամով վճարման գումարի առավելագույն չափը լրացուցիչ ավելացվում է 2 մլն դրամի չափով, եթե կատարված ձեռքբերումները հիմնավորված են հաշվարկային փաստաթղթերով կամ հսկիչ-դրամարկղային մեքենաների կտրոններով կամ կրճատ հաշվարկային փաստաթղթերով կամ ԼՂՀ տարածքում կատարված ձեռքբերումների մասով հարկային մարմիններին սահմանված կարգով և ժամկետներում ներկայացվել են տեղեկություններ (այդ թվում՝ հաշվարկային փաստաթղթերում նշված պայմաններից էականորեն տարբերվող պայմաններով կատարված գործարքի մասով) և այդ տեղեկությունների հավաստիությունը հարկային մարմինների կողմից օրենքով սահմանված կարգով հիմնավորվել է:

Կանխիկ դրամով վճարումների նկատմամբ սահմանափակումները չեն տարածվում աշխատավարձի, դրան հավասարեցված վճարումների, նպաստների, կրթաթոշակների, կենսաթոշակների և այլ համանման վճարումների, գործուղման և դաշտային բավարարման նպատակով կատարվող վճարումների, ներկայացուցչական ծախսերի դիմաց կատարվող վճարումների, ֆիզիկական անձանց հետ կնքված գրավոր քաղաքացիաիրավական պայմանագրերի համաձայն կազմակերպությանը մատուցված ծառայությունների և կազմակերպության համար կատարված աշխատանքների դիմաց կատարվող վճարումների, ֆիզիկական անձանց կատարվող՝ նրանց ձեռնարկատիրական գործունեության իրականացման հետ կապ չունեցող վճարումների, գյուղատնտեսական մթերքներ մթերող կազմակերպությունների կողմից գյուղացիական տնտեսություն վարող քաղաքացիների հետ կնքված գրավոր պայմանագրերի հիման վրա նրանցից գնված գյուղատնտեսական մթերքների դիմաց վճարումների, կառավարության կողմից սահմանված չափաքանակներով պետական հատուկ նշանակության ապրանքների,

ծառայությունների և աշխատանքների դիմաց վճարումների, ինչպես նաև կառավարության սահմանած դեպքերում անհետաձգելի վճարումներ կատարելու անհրաժեշտության առկայության դեպքում վճարումների կատարման և (կամ) ընդունման վրա:

Դրամարկղային գործառնությունների մասին օրենսդրության պահանջների խախտման համար պատասխանատվությունը

Կանխիկ դրամով վճարումների կատարման և (կամ) ընդունման նկատմամբ «Դրամարկղային գործառնությունների մասին» ԼԳՀ օրենքի 6-րդ հոդվածով սահմանված սահմանափակումները չպահպանելու դեպքում գանձվում է տուգանք՝ կանխիկ դրամով վճարումների կատարման և (կամ) ընդունման թույլատրված չափը գերազանցող գումարների (խախտման գումար) հանրագումարի 5 %-ի չափով, բայց ոչ պակաս, քան սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հիսնապատիկը և ոչ ավելի, քան սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հարյուրապատիկը: Սահմանափակումների չպահպանելն արձանագրելուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում, դրանք կրկին չպահպանելու դեպքում գանձվում է տուգանք՝ խախտման գումարների հանրագումարի 10 %-ի չափով, բայց ոչ պակաս, քան սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հարյուրապատիկը և ոչ ավելի, քան սահմանված նվազագույն աշխատավարձի երկուհարյուրապատիկը:

Դրամարկղային գործառնությունները դրամարկղային գրքում չգրանցելու դեպքում գանձվում է տուգանք՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հիսնապատիկի չափով, իսկ դրամարկղային գործառնությունները դրամարկղային գրքում չգրանցելն արձանագրելուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում, դրանք կրկին չգրանցելու դեպքում՝ տուգանք՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հարյուրապատիկի չափով:

Դրամարկղային գրքի վարման օրենսդրությամբ սահմանված կանոնները խախտելու դեպքում գանձվում է տուգանք՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի քսանապատիկի չափով, իսկ դրամարկղային գրքի վարման օրենսդրությամբ սահմանված կանոնների խախտումն արձանագրելուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում, դրանք կրկին խախտելու դեպքում տուգանք՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հիսնապատիկի չափով:

ԱՊՐԱՆՔՆԵՐԻ ԳՐՈՇՄԱՎՈՐՈՒՄ

ԼՂՀ տարածքում արտադրված կամ ԼՂՀ տարածք ներմուծված՝ շալցված, փաթեթավորված կամ ցանկացած այլ ձևով տարայավորված՝ «Առևտրի և ծառայությունների մասին» ԼՂՀ օրենքի 9.2-րդ հոդվածում ներկայացված աղյուսակում ներառված ապրանքների վրա օտարման ցանկացած փուլում դրոշմապիտակի առկայությունը պարտադիր է, եթե օրենքով սահմանված՝ համապատասխան ծածկագրով ապրանքային դիրքում ընդգրկվող ապրանքներն արտադրողի կամ այլ փաթեթավորողի կողմից փաթեթավորված (չափածրարված), շալցված կամ այլ կերպ տարայավորված են նույն փաթեթավորմամբ ու ապրանքային տեսքով, առանց քաշը (ծավալը) փոփոխելու, մանրածախ առևտրի ոլորտում իրացման համար: Գրոշմապիտակներով դրոշմավորման ենթակա ապրանքներ են, օրինակ, կաթնեղենը, պահածոները, հյութերը, օժանելիքը և այլն:

ԼՂՀ տարածքում պարտադիր դրոշմավորման ենթակա ապրանքներ արտադրող անձինք դրոշմապիտակները ձեռք են բերում իրենց հաշվառման վայրի հարկային մարմնից՝ մինչև այդ ապրանքների օտարումը: Գրոշմապիտակները տրամադրվում են միայն դրոշմապիտակների ձեռքբերման ամբողջ արժեքը նախապես պետական բյուջե վճարելու դեպքում: ԼՂՀ կառավարության 28.12.2013թ. N 982-Ն որոշմամբ՝ ԼՂՀ տարածքում արտադրվող պարտադիր դրոշմավորման ենթակա ապրանքների դրոշմապիտակի հազար հատի արժեքը սահմանվել է 3 528 ՀՀ դրամ:

Օգտագործված դրոշմապիտակների ձեռքբերման համար արտադրողի կողմից վճարված գումարը (բացառությամբ այն դրոշմապիտակների ձեռքբերման համար վճարված գումարների, որոնք չեն օգտագործվել և չեն վերադարձվել) սահմանված ձևով դիմումի հիման վրա հաշվանցվում է հարկային պարտավորությունների դիմաց:

ՀԱՐԿԱՅԻՆ ՕՐԵՆՍՊՐՈՒԹՅՈՒՆԸ ԽԱՍՏԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ ՍԱՀՄԱՆՎԱԾ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՎՈՒԹՅԱՆ ԱՅԼ ՄԻՋՈՑՆԵՐ

Հարկային օրենսդրության խախտումն առաջացնում է պատասխանատվություն՝ ԼՂՀ օրենքներով սահմանված կարգով:

«Հարկերի մասին» ԼՂՀ օրենքի 23-րդ հոդվածի համաձայն՝ հարկի վճարումը սահմանված ժամկետներից մինչև 90 օր (ներառյալ) ուշացնելու դեպքում ժամկետանց յուրաքանչյուր օրվա համար հարկ վճարողը (հարկային օրենսդրությամբ սահմանված դեպքերում՝ հարկային գործակալը) վճարում է տույժ՝ ժամանակին չմուծված հարկի գումարի 0.075 %-ի չափով:

Հարկի վճարումը սահմանված ժամկետներից ուշացնելու 91-րդ օրվանից սկսած ժամկետանց յուրաքանչյուր օրվա համար հարկ վճարողը (հարկային օրենսդրությամբ սահմանված դեպքերում՝ հարկային գործակալը) վճարում է տույժ՝ ժամանակին չմուծված հարկի գումարի 0.1 %-ի չափով:

Վերոհիշյալ տույժը կիրառվում է ժամանակին չմուծված հարկի գումարների (այդ թվում նաև՝ հարկային օրենսդրությամբ սահմանված դեպքերում՝ հարկային գործակալի կողմից չվճարված), հարկերի կանխավճարային մուծումների գումարների, ստուգման արդյունքներով հայտնաբերված (պակաս ցույց տրված) հարկվող օբյեկտի գծով հարկի գումարի նկատմամբ՝ դրանց վճարման ժամկետից անցած ամբողջ ժամանակաշրջանի համար, բայց ոչ ավելի, քան 365 օրվա համար:

«Հարկերի մասին» ԼՂՀ օրենքի 24-րդ հոդվածի համաձայն՝ հարկ վճարողների (հարկային գործակալների) կողմից հարկային մարմիններ կայացվող հաշվարկը (հայտարարագիրը, հաշվետվությունը) հարկային օրենսդրությամբ սահմանված ժամկետից երկու ամսից ավելի ուշ ներկայացվելու կամ չներկայացվելու դեպքում այդ ժամկետին հաջորդող յուրաքանչյուր տասնհինգ րոպեված օրվա համար հարկ վճարողից (հարկային գործակալից) գանձվում է տուգանք (նաև ստուգման ակտով)՝ հաշվարկված հարկի ընդհանուր գումարի 5 %-ի չափով: Նշված տուգանքների հանրագումարը չպետք է գերազանցի այդ հարկի հաշվարկված ընդհանուր գումարը, իսկ տասնհինգ օրվա ժամկետը հաշվարկելիս ոչ աշխատանքային օրերը հաշվի են առնվում միայն առաջին տուգանքի հաշվարկման ժամանակ:

Տուգանքի հաշվարկումը դադարում է տվյալ հարկի հաշվարկը (հայտարարագիրը) հարկային մարմին ներկայացնելու պահից կամ տվյալ հարկատեսակի գծով պետական բյուջեի հետ փոխհարաբերությունների ճշտության ստուգումը ներառող ստուգման ավարտից:

«Հարկերի մասին» ԼՂՀ օրենքի 25-րդ հոդվածի համաձայն՝ հաշվապահական հաշվառում (հարկային օրենսդրությամբ և ԼՂՀ կառավարության որոշումներով նախատեսված դեպքերում՝ նաև այլ հաշվառում և (կամ) գրանցումներ) չվարելու համար վճարողից (հարկային գործակալից) գանձվում է տուգանք՝ այդ խախտումների հետևանքով պակաս հաշվարկված հարկերի գումարի 10 %-ի չափով:

«Հարկերի մասին» ԼՂՀ օրենքի 25.1-ին հոդվածի համաձայն՝ օրենքով սահմանված կարգով իրականացված ստուգումների արդյունքներով ԼՂՀ կառավարության սահմանած կարգով պատրաստի արտադրանքի, ապրանքների մատակարարման կամ պահպանման վայրերում պատրաստի արտադրանքի, ապրանքների մնացորդի պակասորդ հայտնաբերվելու դեպքում գանձվում է տուգանք՝ պակասորդի գնի (արժեքի) 10 %-ի չափով: Նշված խախտումն արձանագրելուց հետո մեկ տարվա ընթացքում խախտումը կրկնվելու դեպքում գանձվում է տուգանք՝ պակասորդի գնի (արժեքի) 15 %-ի չափով:

«Հարկերի մասին» ԼՂՀ օրենքի 27-րդ հոդվածի համաձայն՝ հարկվող օբյեկտը թաքցնելու կամ այն պակաս ցույց տալու դեպքում հարկ վճարողներից (հարկային գործակալներից) օրենքով սահմանված կարգով գանձվում է թաքցված կամ պակաս ցույց տրված հարկվող օբյեկտի համար նախատեսված (հարկային մարմնի կողմից հաշվարկված) հարկի գումարը, ինչպես նաև տուգանք՝ այդ գումարի 20 %-ի չափով, իսկ հարկային մարմնի կողմից խախտումն արձանագրվելուց հետո մեկ տարվա ընթացքում նույն հարկատեսակի գծով հարկվող օբյեկտը կրկին թաքցնելու կամ պակաս ցույց տալու դեպքում՝ տուգանք՝ այդ գումարի 40 %-ի չափով, եթե հարկային օրենսդրությամբ այլ բան չի սահմանված:

Հարկվող օբյեկտը թաքցնելը կամ պակաս ցույց տալը հարկային մարմին ներկայացված տվյալ հարկատեսակի հաշվարկներում (հայտարարագրերում) հարկվող օբյեկտը ցույց չտալը, պակաս ցույց տալը, կամ էլ գործունեություն չիրականացնելու (հարկվող օբյեկտներ չառաջանալու) մասին կեղծ տվյալներ ներկայացնելն է:

«Հարկերի մասին» ԼՂՀ օրենքի 28-րդ հոդվածի համաձայն՝ ձեռնարկատիրական գործունեության առարկաները չգրանցելու, այսինքն՝ առաքվող, տրամադրվող, տեղափոխվող կամ վաճառվող արտադրանքը, ապրանքները, ինչպես նաև կատարվող աշխատանքները և մատուցվող ծառայությունները ԼՂՀ կառավարության կողմից սահմանված կարգով չգրանցելու դեպքում հարկ վճարողից գանձվում է տուգանք՝ ձեռնարկատիրական գործունեության չգրանցված առարկաների վաճառքի (իրացման) գներով արտահայտված (հաշվարկված) ամբողջ արժեքի 10 %-ի չափով: Հարկ վճարողը տուգանքը մուծում է հարկային մարմնի կողմից խախտման փաստն արձանագրվելուց հետո՝ երեսնօրյա ժամկետում: Նշված ժամկետում տուգանքը չմուծելու դեպքում այն կրկնապատկվում է:

Հարկային մարմնի կողմից խախտումն արձանագրվելուց հետո մեկ տարվա ընթացքում, ձեռնարկատիրական գործունեության առարկաները չգրանցելու կրկնական փաստ արձանագրելու դեպքում գանձվում է՝ տուգանք՝ ձեռնարկատիրական գործունեության չգրանցված առարկաների վաճառքի (իրացման) գներով արտահայտված (հաշվարկված) ամբողջ արժեքի 15 %-ի չափով: Հարկ վճարողը տուգանքը մուծում է հարկային մարմնի կողմից կրկնական խախտման փաստն արձանագրվելուց հետո՝ երեսնօրյա ժամկետում: Նշված ժամկետում տուգանքը չմուծելու դեպքում այն կրկնապատկվում է:

Ձեռնարկատիրական գործունեության առարկաները ԼՂՀ կառավարության կողմից սահմանված կարգով գրանցված գներից թանկ վաճառելիս (իրացնելիս) հարկ վճարողից գանձվում է տուգանք՝ տարբերության գումարի 10 %-ի չափով, այդ թվում՝ չվաճառված (չիրացված) ձեռնարկատիրական գործունեության առարկաների մնացորդների համար: Հարկ վճարողը տուգանքը մուծում է հարկային մարմնի կողմից խախտման փաստն արձանագրվելուց հետո՝ երեսնօրյա ժամկետում: Նշված ժամկետում տուգանքը չմուծելու դեպքում այն կրկնապատկվում է:

Հարկային մարմնի կողմից խախտումն արձանագրվելուց հետո մեկ տարվա ընթացքում, ձեռնարկատիրական գործունեության առարկաները ԼՂՀ կառավարության կողմից սահմանված կարգով գրանցված գներից թանկ վաճառելու (իրացնելու) կրկնական փաստ արձանագրելու դեպքում գանձվում է տուգանք՝ տարբերության գումարի 15 %-ի չա-

փով, այդ թվում՝ չվաճառված (չիրացված) ձեռնարկատիրական գործունեության առարկաների մնացորդների համար: Հարկ վճարողը տուգանքը մուծում է հարկային մարմնի կողմից կրկնական խախտման փաստն արձանագրվելուց հետո՝ երեսնօրյա ժամկետում: Նշված ժամկետում տուգանքը չմուծելու դեպքում այն կրկնապատկվում է:

«Հարկերի մասին» ԼՂՀ օրենքի 28-րդ հոդվածով նախատեսված տուգանքները չեն կիրառվում, եթե խախտումները կատարվել են այն հաշվետու ժամանակաշրջանում, որի համար սահմանված կարգով հարկ վճարողի կողմից ներկայացված են հաշվապահական հաշվետվություններ (հայտարարագրեր) կամ իրացման շրջանառությունից (համախառն եկամտից) բխող հարկային պարտավորություններն արտացոլող՝ հարկային օրենսդրությամբ կամ հարկային հարաբերությունները կարգավորող մյուս իրավական ակտերով նախատեսված այլ փաստաթղթեր:

«Հարկերի մասին» ԼՂՀ օրենքի 28²-րդ հոդվածի համաձայն՝ ԼՂՀ օրենսդրությամբ նախատեսված դրոշմավորման ենթակա չդրոշմավորված, ինչպես նաև ապօրինի ձեռք բերված դրոշմանիշներով (դրոշմապիտակներով) դրոշմավորված ապրանքների և «Հարկերի մասին» ԼՂՀ օրենքի 26-րդ հոդվածով նախատեսված ապօրինի գործունեության ընթացքում ԼՂՀ կառավարության կողմից սահմանված ցանկում ընդգրկված ապրանքների իրացման դեպքերում այդ ապրանքները ենթակա են այդ ապրանքային տեսքով շրջանառությունից դուրսբերման հարկային մարմինների կողմից՝ ԼՂՀ կառավարության սահմանած կարգով:

«Հարկերի մասին» ԼՂՀ օրենքի 28⁴-րդ հոդվածի համաձայն՝ ԼՂՀ տարածքում ապրանքների մատակարարման, ծառայությունների մատուցման, աշխատանքների կատարման գործարքների համար երկկողմանի հաշվարկային փաստաթուղթ ԼՂՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով դուրս չգրելու դեպքում (այդ թվում՝ գնորդի պահանջով) ապրանքներ մատակարարող, ծառայություններ մատուցող, աշխատանքներ կատարող կազմակերպություններից և անհատ ձեռնարկատերերից, ինչպես նաև այդպիսի ապրանքներ, ծառայություններ և աշխատանքներ ձեռք բերած կազմակերպություններից և անհատ ձեռնարկատերերից (բացառությամբ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով իրականացվող վարձու աշխատանքի դեպքերի) զանձվում է տուգանք՝ այդ գործարքների լրիվ արժեքով հատուցման գումարի 20 %-ի չափով: Հոդվածով սահմանված են տուգանքի չկիրառման դեպքերը:

«Հարկերի մասին» ԼՂՀ օրենքի 28⁵-րդ հոդվածի համաձայն՝ գործունեության իրականացման յուրաքանչյուր հասցեում հարկային մարմնի սահմանած ձևի հայտարարություն չփակցնելու դեպքում առևտրային կազմակերպություններից և անհատ ձեռնարկատերերից գանձվում է 50.0 հազար դրամի չափով տուգանք՝ յուրաքանչյուր հասցեում չփակցրած տեղեկության մասով, իսկ խախտումն արձանագրելուն հաջորդող մեկ տարվա ընթացքում նշված տեղեկությունները չփակցնելու կրկնական փաստ արձանագրվելու դեպքում գանձվում է տուգանք՝ յուրաքանչյուր չփակցրած տեղեկության մասով 100.0 հազար դրամի չափով:

Անհատ ձեռնարկատերերը «Հարկերի մասին» ԼՂՀ օրենքի 20¹-ին հոդվածով սահմանված հայտարարագրի մեջ ոչ ճիշտ տեղեկություններ ներառելու դեպքում վճարում են տուգանք՝ 50.0 հազար դրամի չափով:

«Հարկերի մասին» ԼՂՀ օրենքի 32-րդ հոդվածի համաձայն՝ անապրանք փաստաթղթեր դուրս գրած և ձեռք բերած անձանց նկատմամբ կիրառվում է տուգանք՝ գործարքի (մատակարարված ապրանքի, մատուցված ծառայության կամ կատարված աշխատանքի) փաստացի կատարումը հավաստող՝ կազմված փաստաթղթում նշված էական պայմանների (այդ թվում՝ դրանցից որևէ մեկի) 20 և ավելի տոկոս շեղման դեպքում՝ շեղման (դրամական արտահայտությամբ) 100 %-ի չափով, քայց ոչ պակաս 1 մլն դրամից:

Նշված խախտումը մեկ տարվա ընթացքում կրկնվելու դեպքում կիրառվում է տուգանք՝ շեղման կրկնապատիկի չափով, քայց ոչ պակաս 1 մլն դրամից:

Հարկային օրենսդրության կիրառման առումով *անապրանք փաստաթուղթը*՝ հարկերի հաշվարկման և (կամ) վճարման համար հիմք հանդիսացած (հարկային հաշվառման մեջ ներառված)՝ ԼՂՀ օրենսդրությամբ սահմանված պահանջներին ձևակերպելով համապատասխանող վճարահաշվարկային այն փաստաթուղթն է, որում նշված գործարքը (ապրանքի մատակարարում, ծառայության մատուցում կամ աշխատանքի կատարում) այդ փաստաթուղթը կազմած կողմերի միջև փաստացի չի կատարվել կամ կատարվել է այդ փաստաթղթում նշված պայմաններից էականորեն տարբերվող պայմաններով: Էականորեն տարբերվող պայմաններ են համարվում կատարված գործարքի (մատակարարված ապրանքի, մատուցված ծառայության կամ կատարված աշխատանքի) տեսականին, գինը, քանակը, գումարը:

ՀԱՐԿ ՎՃԱՐՈՂՆԵՐԻ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐԻ ԵՎ ՊԱՐՏԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

Հարկ վճարողն իրավունք ունի՝

- ա. ծանոթանալ իր գործունեության ստուգումների ակտերին,
- բ. հարկային մարմիններ ներկայացնել բացատրություններ հարկերի հաշվարկման ու վճարման և ստուգումների արդյունքների վերաբերյալ,
- գ. օրենքով սահմանված կարգով գանգատարկել հարկային մարմինների պաշտոնատար անձանց գործողությունները,
- դ. առանձին հարկատեսակի մասին օրենքով նախատեսված դեպքերում սահմանված կարգով դիմել հարկային արտոնություն ստանալու համար,
- ե. սահմանված կարգով դիմել հարկային մարմին՝ պարզաբանում ստանալու համար:

Հարկ վճարողը պարտավոր է՝

- ա. ԼՂՀ կառավարության կողմից սահմանված կարգով իրականացնել հաշվապահական հաշվառում (հարկային օրենսդրությամբ կամ ԼՂՀ կառավարության որոշումներով նախատեսված դեպքերում՝ նաև այլ հաշվառում և (կամ) գրանցումներ), կազմել հաշվետվություններ՝ իր ֆինանսատնտեսական գործունեության վերաբերյալ,
- բ. հաշվետու ժամանակաշրջանի արդյունքներով հարկային օրենսդրությամբ այլ բան սահմանված չլինելու դեպքում, ինքնուրույն հաշվարկել սահմանված հարկերի գումարները և իրականացնել դրանց վճարումը բյուջե,
- գ. սահմանված ժամկետներում հարկային մարմիններին ներկայացնել (մասնավորապես ներկայացնել էլեկտրոնային եղանակով, կամ ուղարկել փոստով, կամ հանձնել ըստ պատկանելության) հարկային օրենսդրությամբ նախատեսված հաշվետվությունները, հաշվարկները, այլ փաստաթղթեր և տեղեկություններ,
- դ. ժամանակին վճարել օրենքով սահմանված հարկերը՝ հարկային օրենսդրությամբ նախատեսված դեպքերում սահմանված կարգով կատարելով նաև դրանց կանխավճարային մուծումները,
- ե. անհրաժեշտ պայմաններ ապահովել հարկային մարմինների կողմից իրականացվող ստուգումների (ուսումնասիրությունների) համար,

գ. ներկայացնել հարկային արտոնությունների՝ իր իրավունքը հաստատող փաստաթղթերը,

է. հարկային մարմինների ստուգումների (ուսումնասիրությունների) հետևանքով բացահայտված, թաքցված կամ պակաս ցույց տրված հարկվող օբյեկտի գումարի չափով ուղղումներ (ճշգրտումներ) կատարել հաշվապահական հաշվառման (հարկային օրենսդրությամբ կամ ԼՂՀ կառավարության որոշումներով նախատեսված դեպքերում՝ նաև այլ հաշվառմանը և (կամ) գրանցումներին վերաբերող) փաստաթղթերում,

ը. հարկային օրենսդրության պահանջների պահպանման նկատմամբ հսկողություն իրականացնելու համար անհրաժեշտ փաստաթղթերի՝ ոչ ռուսերեն և անգլերեն լեզվով լրացված (կազմված) օրինակներին կից ապահովել դրանց հայերեն թարգմանված տարբերակները,

թ. իր գործունեության իրականացման յուրաքանչյուր հասցեում առավել տեսանելի տեղում (իսկ գտնվելու և (կամ) կառավարման որոշումների ընդունման, օպերատիվ ֆինանսական ղեկավարման վայրերում՝ համապատասխան ցուցանակների վրա) փակցնել հարկային մարմնի սահմանած ձևի հայտարարություն՝ նշելով հարկ վճարողի լրիվ անվանումը (անհատ ձեռնարկատերերի դեպքում՝ ֆիզիկական անձի անունը, հայրանունը, ազգանունը), հարկ վճարողի հաշվառման համարը, գործունեության տվյալ վայրի հասցեն և տվյալ հասցեում իրականացվող գործունեության տեսակը (տեսակները):

Անհատ ձեռնարկատերերի կողմից հաշվարկ-հաշվետվությունների և այլ տեղեկությունների կիսամյակային ներկայացումը

«Հարկերի մասին» ԼՂՀ օրենքի 201-ին հոդվածի համաձայն՝ տվյալ տարվա հունվարի 1-ի դրությամբ վարձու աշխատող չունեցող, լիցենզավորման ենթակա գործունեություն չիրականացնող և լիցենզիա չունեցող այն անհատ ձեռնարկատերերը, որոնց նախորդ տարվա ընթացքում մատակարարված ապրանքների և մատուցված ծառայությունների իրացման շրջանառության ընդհանուր գումարը չի գերազանցել 36 մլն դրամը, յուրաքանչյուր տարվա մինչև հունվարի 20-ը ներառյալ իրենց հաշվառման վայրի հարկային մարմին են ներկայացնում հարկային մարմնի սահմանած ձևով հայտարարագիր՝ հարկային օրենսդրությամբ նախատեսված հաշվարկ-հաշվետվությունները և այլ

տեղեկությունները կիսամյակային ներկայացնելու համար: Անկախ սույն մասում նշվածից՝ «Հաստատագրված վճարների մասին» ԼՂՀ օրենքով սահմանված հայտարարությունները ներկայացվում են այդ օրենքով սահմանված ժամկետներում:

Նոր ստեղծված (հաշվառված) և (կամ) վկայականը հարկային մարմին հանձնած անհատ ձեռնարկատերերը, հայտարարագիրը հաշվառման վայրի հարկային մարմին են ներկայացնում հաշվառման և (կամ) վկայականի հետ ստացման օրվանից մեկամսյա ժամկետում:

Հայտարարագրվող ժամանակահատվածում վարձու աշխատող ունենալու և (կամ) լիցենզավորման ենթակա գործունեություն իրականացնելու և (կամ) լիցենզիա ունենալու դեպքում անհատ ձեռնարկատերերը փաստը տեղի ունենալու կիսամյակին հաջորդող ամսվա 1-ից մինչև տվյալ տարվա վերջը հաշվարկ-հաշվետվությունները և այլ տեղեկությունները ներկայացնում են այդ հարկատեսակների մասին օրենքներով սահմանված ընդհանուր կարգով, բացառությամբ «Եկամտային հարկի մասին» ԼՂՀ օրենքով սահմանված՝ վարձու աշխատողի և պայմանագրային եկամուտ ստացող ֆիզիկական անձի անհատական տվյալների գրանցման հայտի և եկամտային հարկի հաշվարկի, որոնք ներկայացվում են փաստը տեղի ունենալու ամսվանից սկսած՝ այդ օրենքով սահմանված կարգով և ժամկետներում:

ԼՐԱՑՈՒՑԻՉ ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Հարկային մարմին հաշվետվությունների ներկայացման ժամկետներին կարելի է ծանոթանալ հարկային մարմնի պաշտոնական կայքում՝ www.tax.nk.am՝ «Հարկային օրացույց» բաժնում:

Հարկային մարմնի պաշտոնական կայքից կարող եք ներբեռնել **հարկային հաշվարկների և հայտարարագրերի ձևերը:**

Առևտրի հարկի, ինչպես նաև հարկային օրենսդրության և վարչարարության այլ հարցերի վերաբերյալ լրացուցիչ տեղեկությունների համար կարող եք այցելել հարկային մարմնի www.tax.nk.am պաշտոնական կայքէջ, կամ դիմել ԼՂՀ ֆինանսների նախարարության հաշվառման վայրի հարկային մարմին՝

Սպեխանակերտ քաղաքի հարկային տեսչություն

ք. Ստեփանակերտ, Տիգրան Մեծի 16, հեռ. (047) 95-13-97

Ասկերանի շրջանի հարկային տեսչություն՝

ք. Ասկերան, Ն.Ստեփանյան 16, հեռ. (047) 67-70-17

Մարտակերպի շրջանի հարկային տեսչություն՝

ք. Մարտակերտ, Ազատամարտիկների 107, հեռ. (047) 42-18-68

Մարտունու շրջանի հարկային տեսչություն՝

ք. Մարտունի, Փետրվարի 12/27, հեռ. (047) 82-13-77

Հաղրուքի շրջանի հարկային տեսչություն՝

ք. Հաղրուք, Շահումյան 1, հեռ. (047) 55-14-47

Շուշիի շրջանի հարկային տեսչություն՝

ք. Շուշի, Ն.Դուման 2, հեռ. (047) 73-19-98

Քաշաքաղի շրջանի հարկային տեսչություն՝

ք. Բերձոր, Երևանյան մայրուղի 3/2, հեռ. (047) 75-22-58

Շահումյանի շրջանի հարկ վճարողների բաժին՝

ք. Քարվաճառ, Վարչակազմի շենք, հեռ. (097) 28-77-99

**ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ
ԲՅՈՒՉԵՏԱՅԻՆ ՀԱՇՎՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ**

Առևտրի հարկ իրավաբանական անձանցից		
1	915005310114	Խանութների, կրպակների միջոցով առևտրային գործունեություն իրականացնելու համար (իրավաբանական անձանցից)
2	915005310213	Առևտրի հարկ այլ գործունեություն իրականացնելու համար (իրավաբանական անձանցից)
Առևտրի հարկ ֆիզիկական անձանցից		
1	915005320113	Խանութների, կրպակների միջոցով առևտրային գործունեություն իրականացնելու համար (ֆիզիկական անձանցից)
2	915005320212	Առևտրի հարկ այլ գործունեություն իրականացնելու համար (ֆիզիկական անձանցից)
Եկամտային հարկ աշխատավարձից և դրան հավասարեցված այլ եկամուտներից		
1	915005600134	Եկամտային հարկ հարկային գործակալի պարտավորություններից չազատված այլ գործատուների կողմից աշխատողներին վճարվող աշխատավարձից և դրան հավասարեցված այլ եկամուտներից
2	915005600159	Հարկային գործակալի կողմից պահված եկամտային հարկ քաղաքացիաիրավական պայմանագրերի շրջանակում կատարված աշխատանքների (այդ թվում՝ մատուցված ծառայությունների) դիմաց ստացված եկամուտներից

3	915005600175	Եկամտային հարկ վարձու աշխատողի աշխատանքի ընդունումը ԼԳՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով գրավոր չձևակերպելու դեպքերում
Եկամտային հարկ ձեռնարկատիրական գործունեությունից ստացված եկամուտներից		
1	915005600233	Եկամտային հարկ առևտրի հարկ վճարող ԱԶ-երի ձեռնարկատիրական գործունեությունից ստացված եկամուտներից
Եկամտային հարկ պասիվ եկամուտներից		
1	915005600316	Եկամտային հարկ ռոյալթիներից
2	915005600324	Եկամտային հարկ փոխառություններից ստացված եկամուտներից
3	915005600340	Եկամտային հարկ գույքը վարձակալության տակուց ստացված եկամուտներից
4	915005600357	Եկամտային հարկ գույքի օտարումից ստացված եկամուտներից
Եկամտային հարկ այլ աղբյուրներից ստացված եկամուտներից		
1	915005600415	Եկամտային հարկ առանց սահմանված կարգով պայմանագիր կնքելու դեպքերում հարկային գործակալի կողմից վճարված եկամուտներից (10 տոկոս)
2	915005600431	Եկամտային հարկ նվիրատվության և օգնության կարգով ստացված գույքից և դրամական միջոցներից
3	915005600456	Եկամտային հարկ քաղաքացիաիրավական պայմանագրերի կատարումից ստացված այլ եկամուտներից
4	915005600464	Եկամտային հարկ այլ աղբյուրներից ստացված եկամուտներից
Գույքահարկ		
1	915005080113	Գույքահարկ կազմակերպություններից
2	915005080212	Գույքահարկ ֆիզիկական անձանցից
Հողի հարկ համայնքների վարչական տարածքներից դուրս գտնվող հողի համար		
1	915005100119	Գյուղատնտեսական նշանակության հողերի համար
2	915005100218	Ոչ գյուղատնտեսական նշանակության հողերի համար

Թուղթը՝ օֆսեթ, տպագրությունը՝ օֆսեթ, չափսը՝ 60x84^{1/16},
 ծավալը՝ 3 տպ. մամուլ, տպաքանակը՝ 300:

Տպագրվել է «Դիզակ պլյուս» հրատարակչության տպարանում
 Ստեփանակերտ, Հ.Հակոբյան, 25